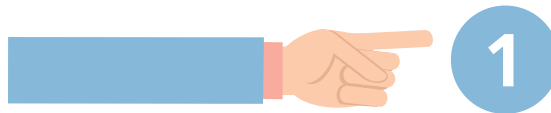

ЩО ТАКЕ «ФЕЙК»?

Фейк (від англ. Fake – фальшивка) – це брехня. Недостовірна інформація, яка буває двох видів. Це або спеціально створена інформація про явища чи події, яких ніколи не існувало (як, наприклад, історія про «розіпнутого хлопчика» у Слов'янську). Або ж неповна інформація, яка надає не усі відомості про подію. Обидва варіанти спотворюють об'єктивне відображення реальності та сприйняття подій. Дезінформація та фейки можуть також поширюватися не навмисно, а через непрофесійність журналістів чи блогерів, які не перевіряють інформацію, поширюючи її.

ЯК РОЗПІЗНАТИ ФЕЙК?

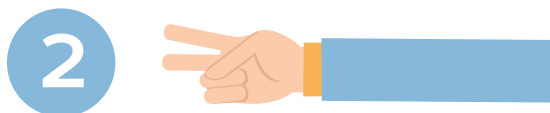

Емоції – найбільший ворог об'єктивної інформації. Чим більше людських «душевних струн» зачіпає брехня, тим більше в неї вірять. Тому часто поширюють дезінформацію про дітей, зґвалтування, небезпеку для здоров'я і т.ін.

А отже – зверніть увагу на свої відчуття, коли отримуєте інформацію з Інтернету, з телевізору або з газети. Якщо ви відчуваєте злість, роздратування або розчулюєтеся – це знак того, що вами намагаються маніпулювати і хочуть щоб ви реагували емоційно.

Зробіть 20-секундну паузу, вдихніть та видихніть і спробуйте аналізувати отриману інформацію з «холодною головою»

Ми усі піклуємося про якість води, яку ми п'ємо, та свіжість продуктів, які споживаємо. Те саме стосується і джерел інформації. Не всі вони є корисними для здоров'я. У кожного ЗМІ є певний свій авторитет і репутація. Адже якщо журналіст збрехав один раз, то ймовірно, що це може повторитися.

Слідкуйте за гігієною споживання інформації. Обережно споживайте з невідомих вам джерел – соцмереж, блогів, чуток

Об'єктивність інформації може залежати від власника ЗМІ. Після Революції Гідності були прийняті закони, які вимагають від медіа розкривати своїх власників.

Довідайтеся про те, хто сплачує зарплатню тим людям, які готують для вас новини по телевізору, онлайн і в газеті! Це допоможе критично аналізувати відомості про події.

Проект фінансується
Європейським Союзом

МІНІСТЕРСТВО
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

5

Коли маніпулятор створює фейк, він може взяти правдиву інформацію з різних подій і об'єднати їх в одну, яка буде неправдивою. Часто фотографії та відео беруть з одного місця, а текстовий опис – з іншого. А насправді описувана ситуація має взагалі третій зміст.

Спробуйте перевірити, чи усі частини інформації про одне й те саме? Можливо, фахливі фотографії притягнули з іншого місця тільки для привернення уваги

Щоб навчитися перевіряти інформацію в інтернеті подивіться **безкоштовний відеокурс OSINT Academy** на YouTube від Дмитра Золотухіна – за посиланням www.bit.ly/OSINT_edu.

Дізнайтеся про фейки та світ медіа більше з ігровим мультимедійним онлайн-посібником «Медіа Драйвер» – www.mediadriver.online

4

Критичне ставлення до інформації вимагає зусиль. Щоб захиститись від фейку – треба працювати над собою, а значить сумніватися у правдивості відомостей, бо маніпулятор хоче, щоб ви просто вірили без сумнівів.

?

Інформація має зрозуміле джерело походження, або це якийсь анонім, чи невідомий профіль у соцмережах?

?

Журналіст чи його співбесідник самі були свідками чи учасниками подій, або дізнались про це від когось? Чи отримали вони офіційне незалежне підтвердження того, що сталося, або це їх погляд на події?

?

Чи могла інформація про події бути спотворена? Чи були зацікавлені в цьому джерела інформації або журналісти через гроші, або іншу мотивацію?

Аналізуючи отриману інформацію – намагайтесь знайти відповіді на запитання до змісту повідомлення та його джерела.